पिपुशीं

बालगितां

तुकाराम रामा शेट

5223
P → DEV
THU

5223 Comp

पिपुशीं

(बालगितां)

तुकाराम रामा शेट

कोंकण टायम्स पब्लीकेशन
बेती, बार्देश, गोंय,
४०३१०१

Pipushim

(Children's songs and poems in konkani by Tukaram Rama Shet)

© तुकाराम रामा शेट

पयली उजवाडावणी: 2016

5223
P-DEV
THU

उजवाडावपी
हिरा तुकाराम शेट
कोंकण टायम्स पब्लीकेशन, बेती, बार्देश, गोंय
403 101
फोन: 0832 2411414 / 7588446660

अक्षर संयोजन
कलाकृती
मधुबन कॉम्प्लेक्स, तांबडी माती
सांतइनेज, पणजी, गोंय, फोन 2426526

छापपी
लोकमान्य प्रोसेस
खोर्ली, तिसवाडी, गोंय

मुखचित्र
प्रा. डॉमनीक कोर्दो

मोल: रु. 60/-

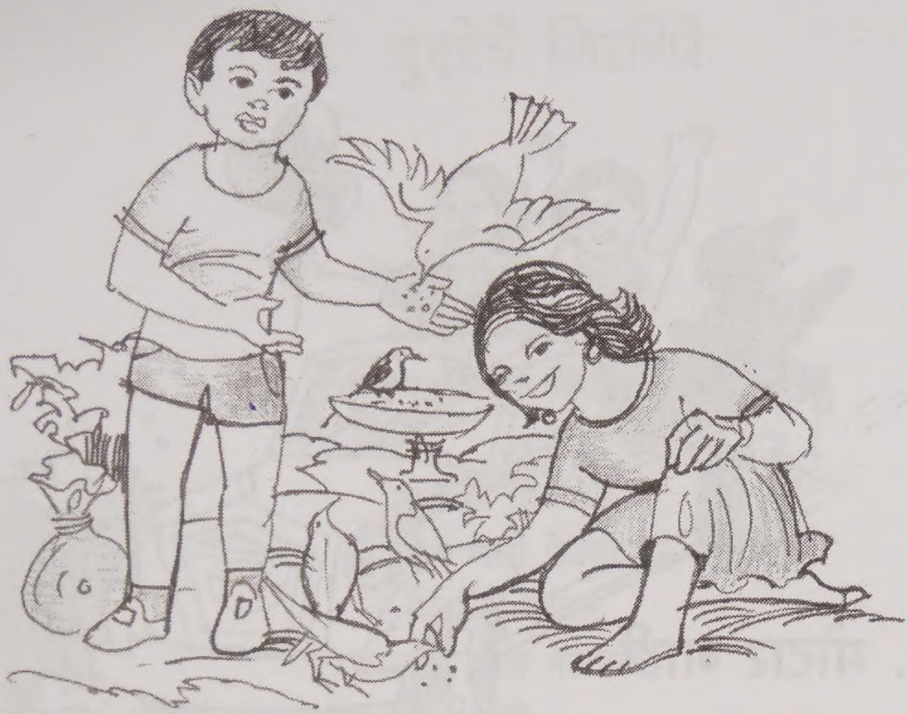

1. पिपुशें

पिपुशें सकाळी गायलें
की की की ऽ की की कीऽ
हांवें ताका दिली चाकी दिली चाकी

पिपुशें दनपारां गायलें
टीटीत्यांवंक टीटीत्यावंक
हांवें ताका दिलें खावंक दिले खावंक

पिपुशें सांजवेळा गायलें
पी पी पी ऽ पी पी पी ऽ
हांवें ताका दिली पापी दिली पापी

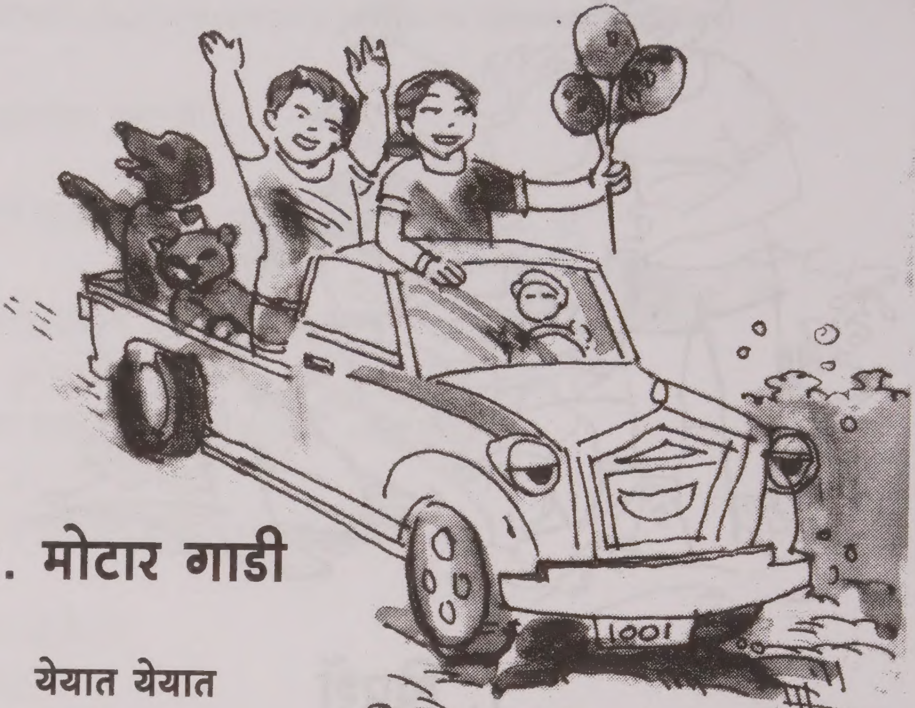

2. मोटार गाडी

येयात येयात
गाडयेत येयात
पों पों करून
सुटली पळयात

गाडयेत आसा
टिंकू मिंकू
वांगडा बसल्या
बिलू कुतू

गाडी आमची
धांवली धांवली
भुरगीं सगलीं
खोशेन हांसलीं

3. चुट्टेचें गिरगिरें

चुट्टेचें गिरगिरें
घेवन धांवलें दावखुरें
बोण्याचें किटकिटें
पळयत रावलें बिटबिटें

दावखुरें बिटबिटें
दोगांय गेली फेस्ताक
गिरगिरें चोवन
अजाप जालें मेस्ताक

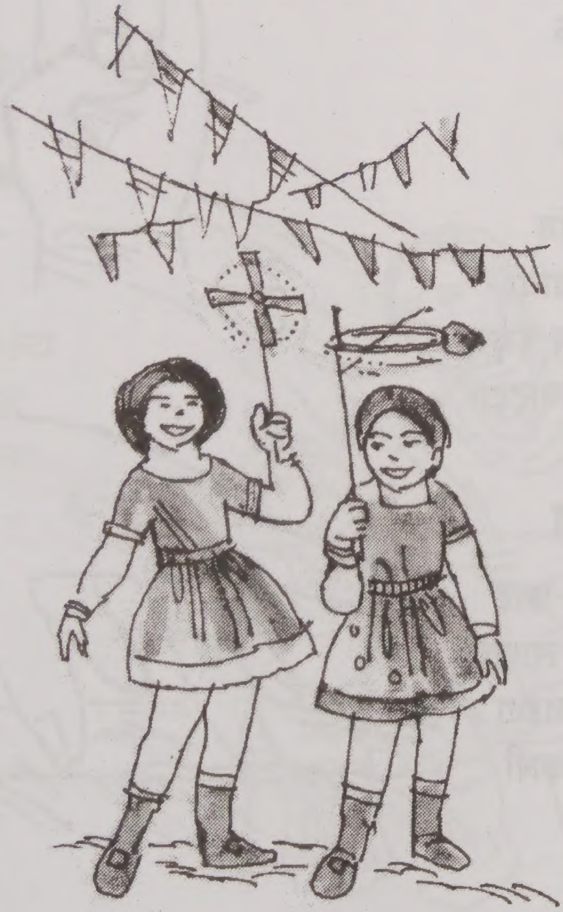

4. प्राण्यांचे आकार

कोंब्याचो खेळ

कोंब्या कोंब्यां
कोंकोच कोंऽ
जाय तुकां
को को ऽ

कोंब्या कोंब्या
कोंकोंच कों ऽ
जाय तुकां
भोबो ऽ

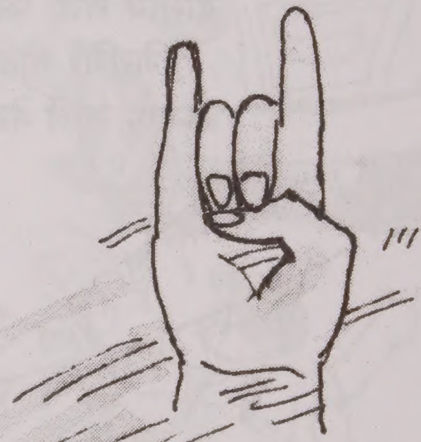

मांजर

घुर्र म्यांव
नुस्तें खाता
जिबलेन हळूच
मिश्यो चाट्टा

कासव

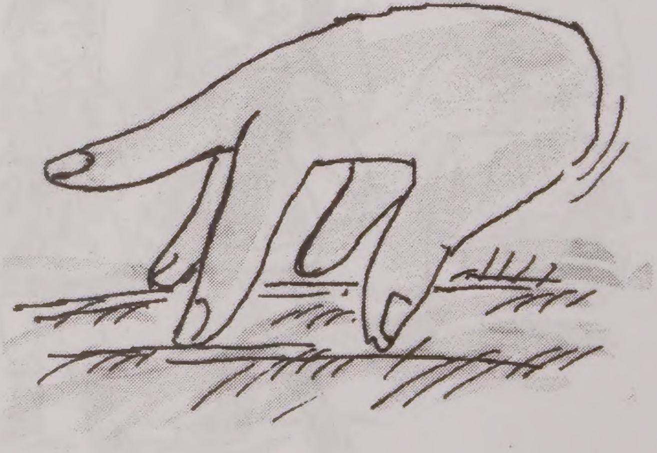

कासवा फाट
दिसता लाकडी
हळूच काडटा
वयर तकली

5. बावलेचो नाच

बावले बावले
रडटा कित्याक
सांग म्हज्या
कानांत -

दुदू दितां
खाकू दितां
यो म्हज्या
फुड्यांत -

पापुडी दितां
पिपी दितां
हांस तुज्या
गालांत -

तूं रडटा रडटा
म्हूण पळय
दुकां म्हज्या
दोळ्यांत -

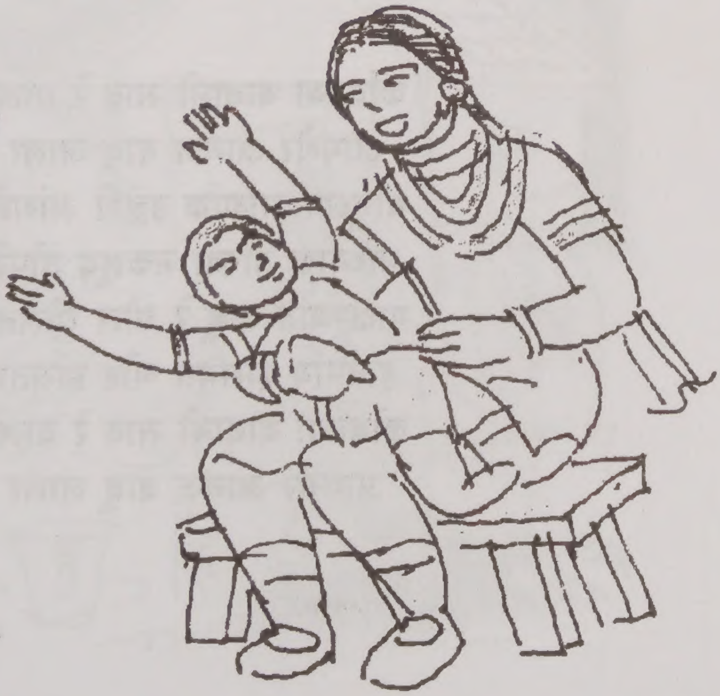

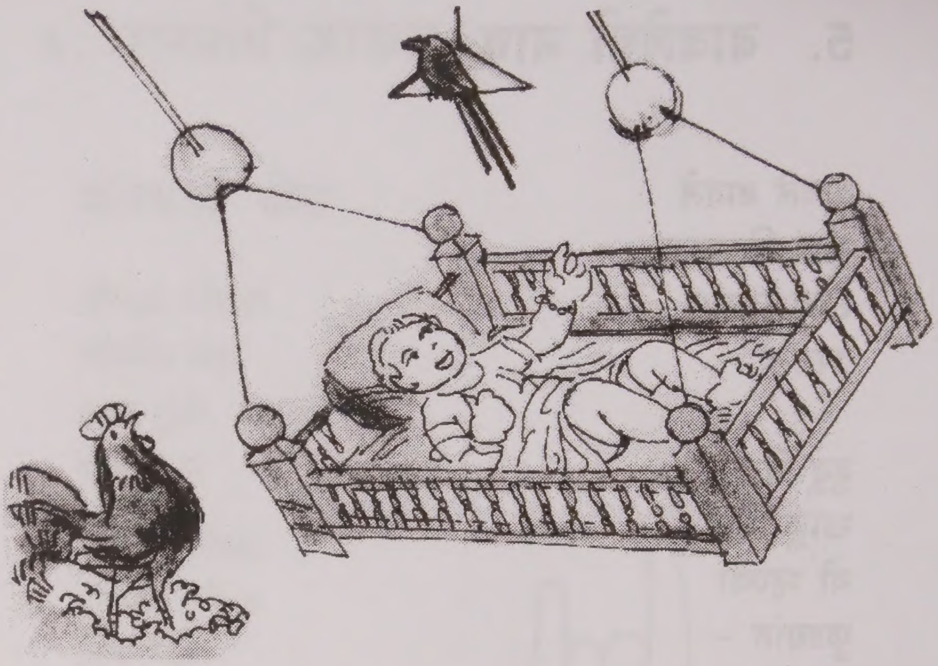

6. बाबू

कोंबल्या बाबानो साद रे घाला
आमगेर आयज बाबू जाला
बाबूच्या आंगांक इल्लेशें आंगलें
माथ्याक ताच्या नकसूद तोपरें
पाळण्यांत बाबू रे धोल धोलता
हातपांय हालयत गोड हांसता
कोबल्या बाबानो साद रे घाला
आमगेर आयज बाबू जाला

(आदारीत)

7. मामालें घर

सकाळपारा मामाघरा
गायेंक येती दुदाच्यो धारा
दोनपारा मामाघरा
शिताराशी बारातेरा
सांजपारा मामाघरा
मनशां भेटती तरातरा
रातच्यापारा मामाघरा
काणयांक जमती पोरांबाळां

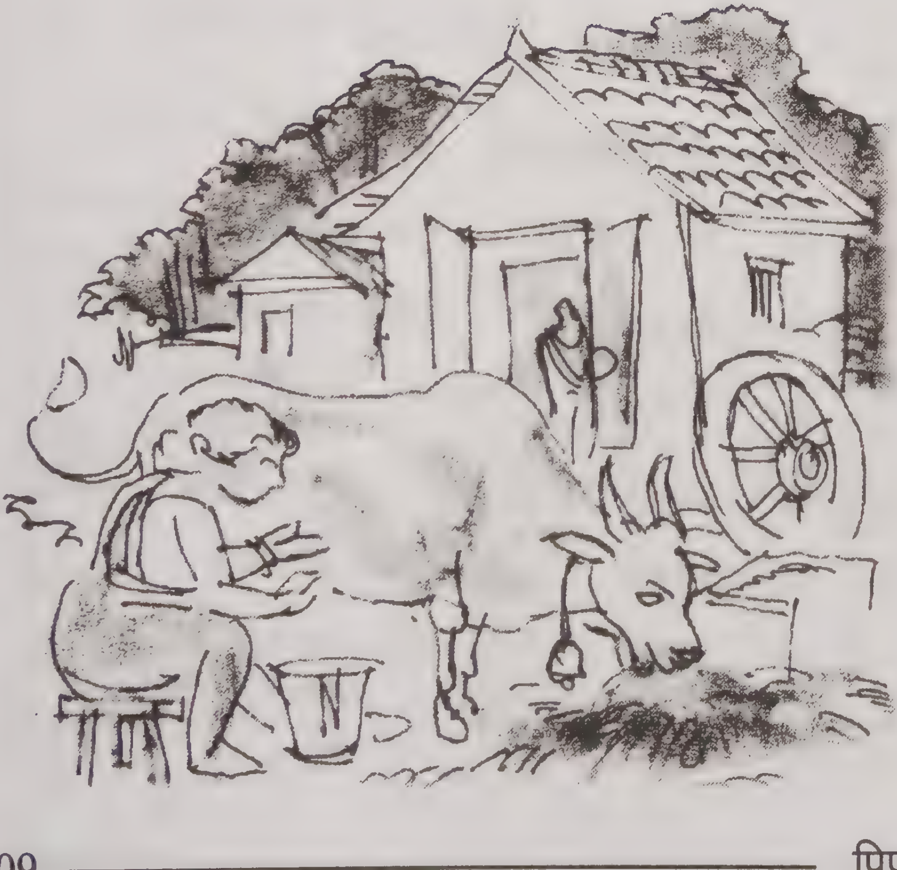

8. रुची

गोडाची चॉकलेट
गोड गोड गोड
काराथ्याची भाजी
कोडू कोडू

चिचेची चींच
आमट आमट
पोरसांतली मिरसांग
तिखट तिखट

मिठाची रूच
खारट खारट
बायची जीब
उलयना फट

9. आकड्यांचो खेळ

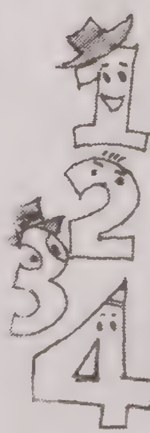

एक - खा केक
दोन - तूं कोण
तीन - तकलेन फीन
चार - मार फार
पांच - तूं नाच
सऽ - यो बसऽ

सात - धर फाट
आठ - भोबे लाट
णव - तू मोव
धा - वाजय तिरकीट धा
इकरा - काम करा
बारा - चल घरा

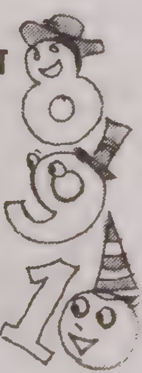

आदारित

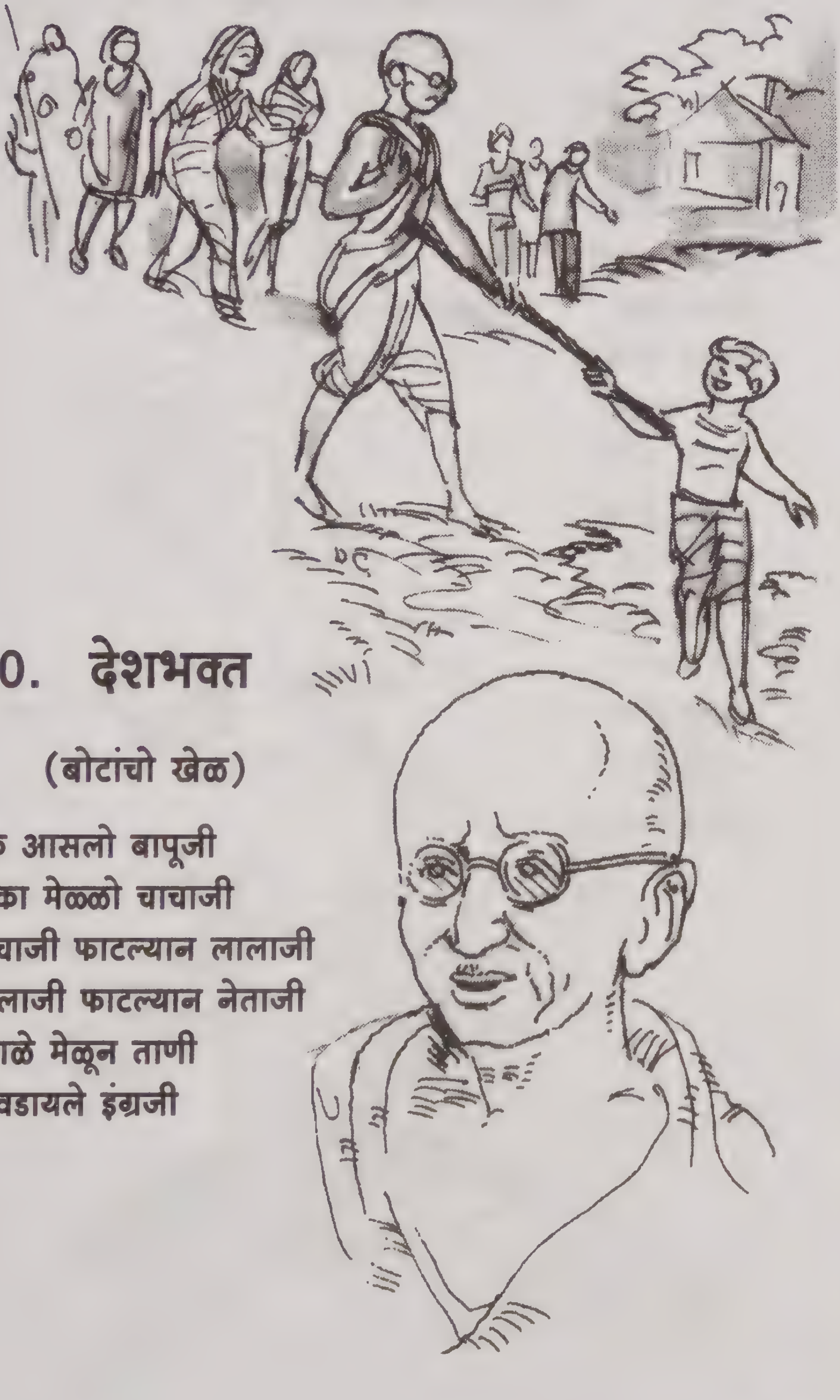

10. देशभक्त

(बोटांचो खेळ)

एक आसलो बापूजी
ताका मेळ्ळो चाचाजी
चाचाजी फाटल्यान लालाजी
लालाजी फाटल्यान नेताजी
सगळे मेळून ताणी
धांवडायले इंग्रजी

11. कितले भोबे?

(ताळी खेळगीत)

- दाव्यान थापले
उजव्यान थापले
कितले भोबे?
- आईन थापले
तितले भोबे
- आरते भाजले
परते भाजले
कितले भोबे?
- आईन भाजले
तितले भोबे
- आमी खाले
तुमी खाले
कितले भोबे?
- आईन वाडले
तितले भोबे

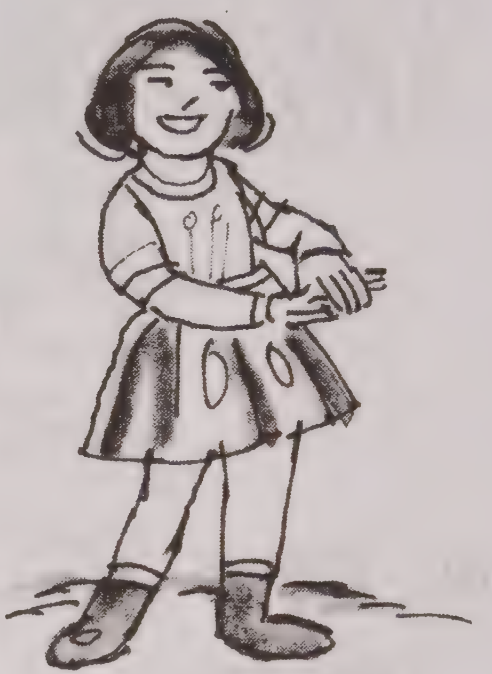

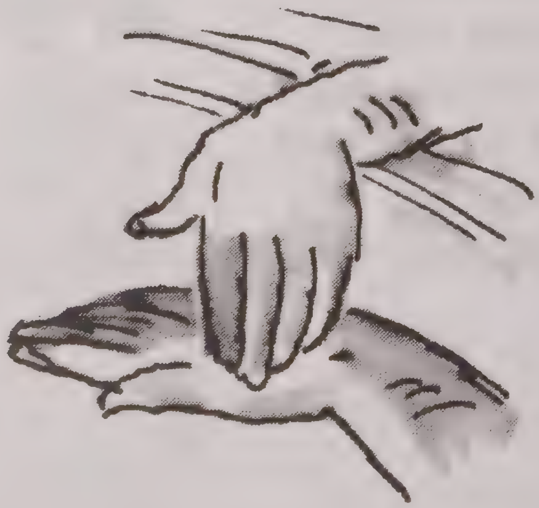

12. ताळी खेळ

काम केलें
सट सट सट
घंटा वाजली
घण घण घण
वेळार शाळेंत
पावलीं पावलीं
उसरा जीं
धांवलीं धांवलीं
पँट तांची
सुटली सुटली
कूय कूय कूय
कूय कूय कूय

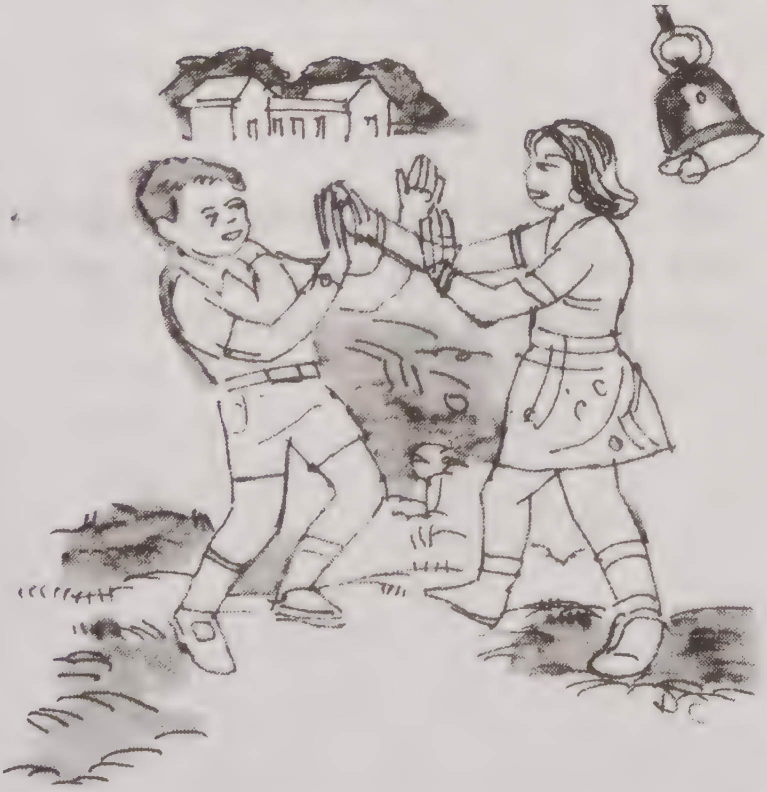

13. वाग आनी सावदाचो खेळ

राना रानांत
झाडां घुंवता
झाडां घुंवता
रानांतलो वाग
सावद सोदता
सावद सोदता
राना रानांत
झाडां घुंवता
झाडा घुंवता
रानांतलो वाग
सावद सोदता
सावद सोदता

(भुरगीं हाताक धरून वांटकुळी घुंवतात. वाग जाल्लें भुरगें सावदाक धरता. मागीर सावद जाल्लें भुरगें वाग जाता आनी दुसरें भुरगें सावद जाता. असो पाळये पाळयेन खेळ चालू उरता.)

14. रथ

(खेळगीत)

- अम अहा...
- अम अहा...

गजर कट
गिजिर कट
रथ आमी
खेळयतां

गजर कट
गिजिर कट
रथ आमी
धोलयतां

गजर कट
गिजिर कट
गजर कट
गिजिर कट

(आदारीत)

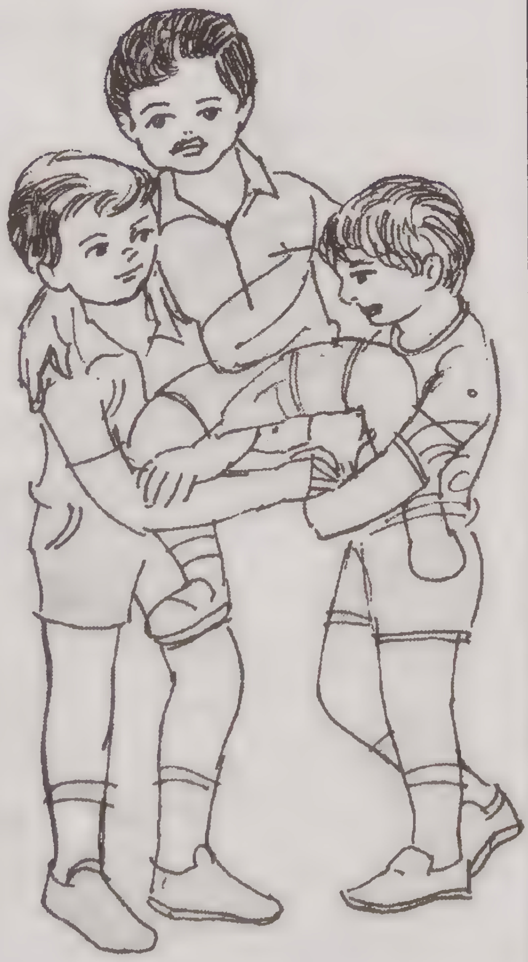

15. कांव कांव कावळो

(खेळगीत)

कांव कांव कांव
कोण कोणाचो भाव?
कांव कांव कांव
कोण कोणाचो भाव?

- भाव आसा
भयण आसा
कोण कोणाचो
वांगडी आसा?

वांगड्या हाती
आसा सावद
तूं तुजो
घे रे सोद

यो कावळ्या
मार चोंच
हातांतली
घे ऽ बोंच

(आदारीत)

16. अ ची सारेगम

शिकयता आई
अ आ इ ई
गायता हांव
अची सारेगम

अ आ इ ई
उ ऊ ए ऐ
ओ औ अं

शिकयता काकी
क का कि की
गायता हांव
कची सारेगम

क का कि की
कु कू के कै
को कौ कं

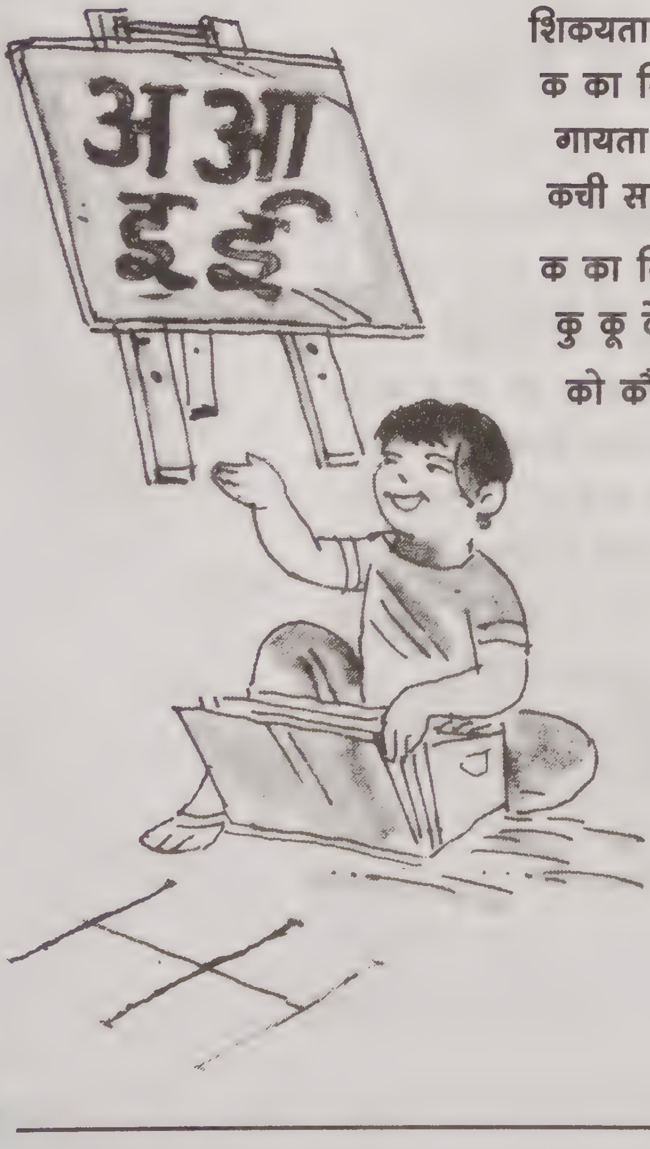

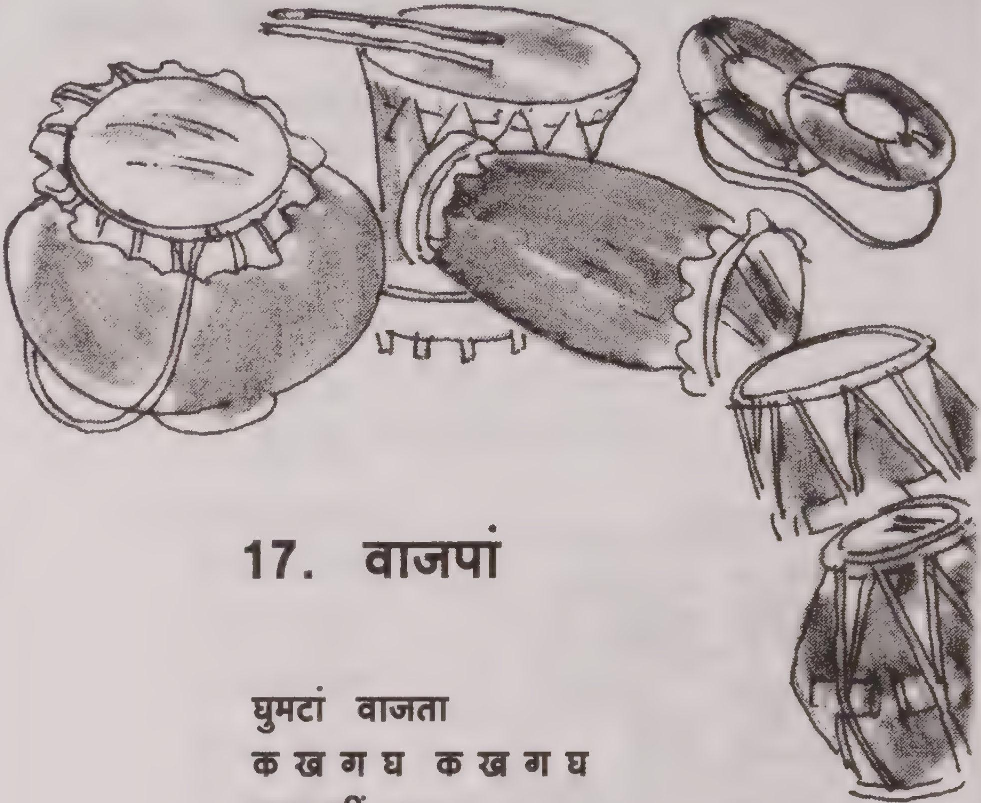

17. वाजपां

घुमटां वाजता
क ख ग घ क ख ग घ
कासाळीं वाजता
च छ ज झ च छ ज झ
शेमेळ वाजता
ट ठ ड ढ ट ठ ड ढ
तबलें वाजता
त थ द ध त थ द ध
पकवाज वाजता
प फ ब भ प फ ब भ

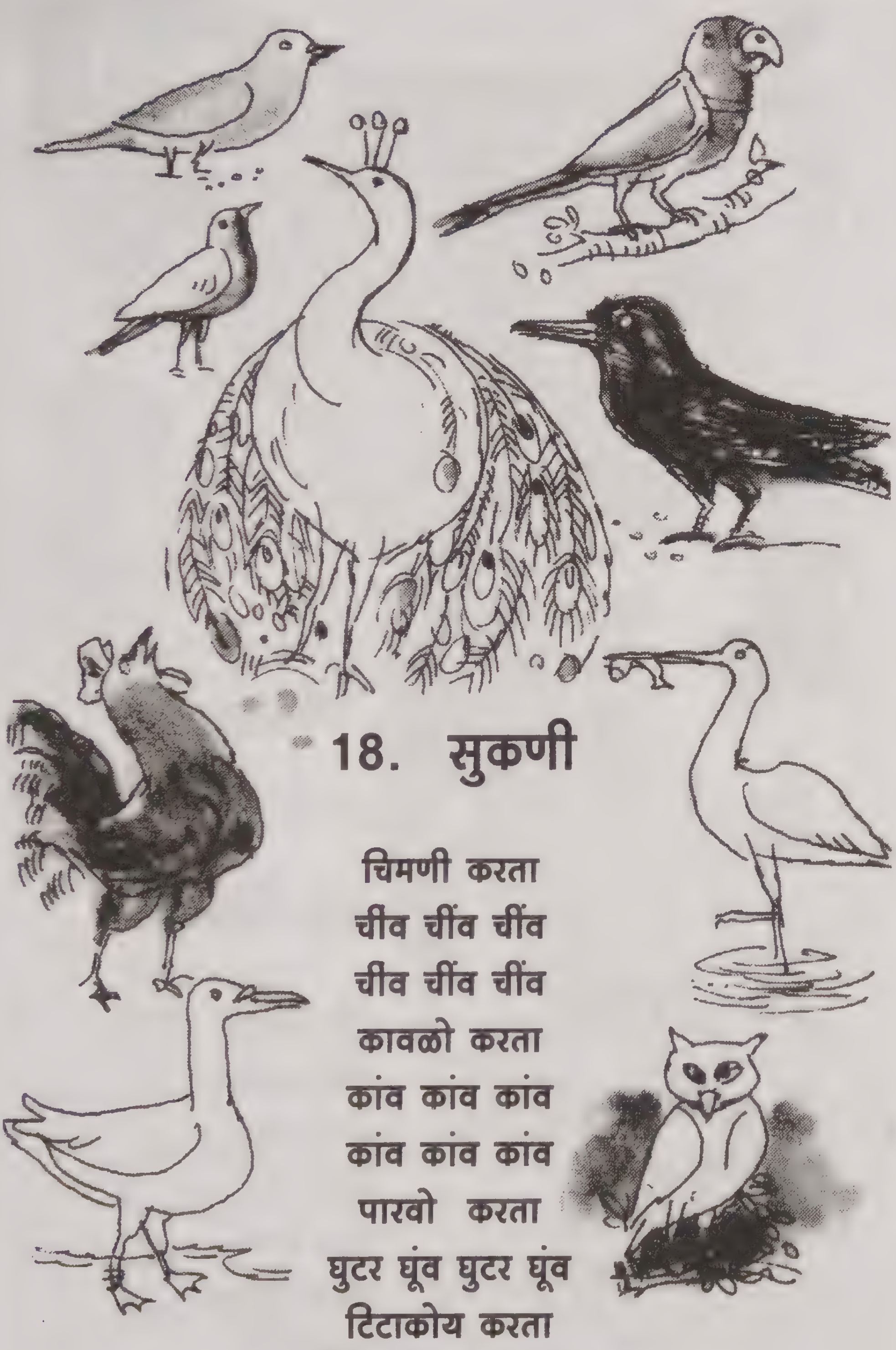

18. सुकणी

चिमणी करता
चींव चींव चींव
चींव चींव चींव
कावळो करता
कांव कांव कांव
कांव कांव कांव
पारवो करता
घुटर घूंव घुटर घूंव
टिटाकोय करता
टिटीट्यांव टिटीट्यांव

19. दिवे

दिवे लाय
दिवे लाय
लाख लाख
दिवे लाय
गोड गोड
फोवां भशेन
मनशांकडे
नातें जाय

20. दिवाळी

दिव्यांची दिवाळी
काळखाक धुकली
नरकासुराक ढिशांव
फोव आमी खांव

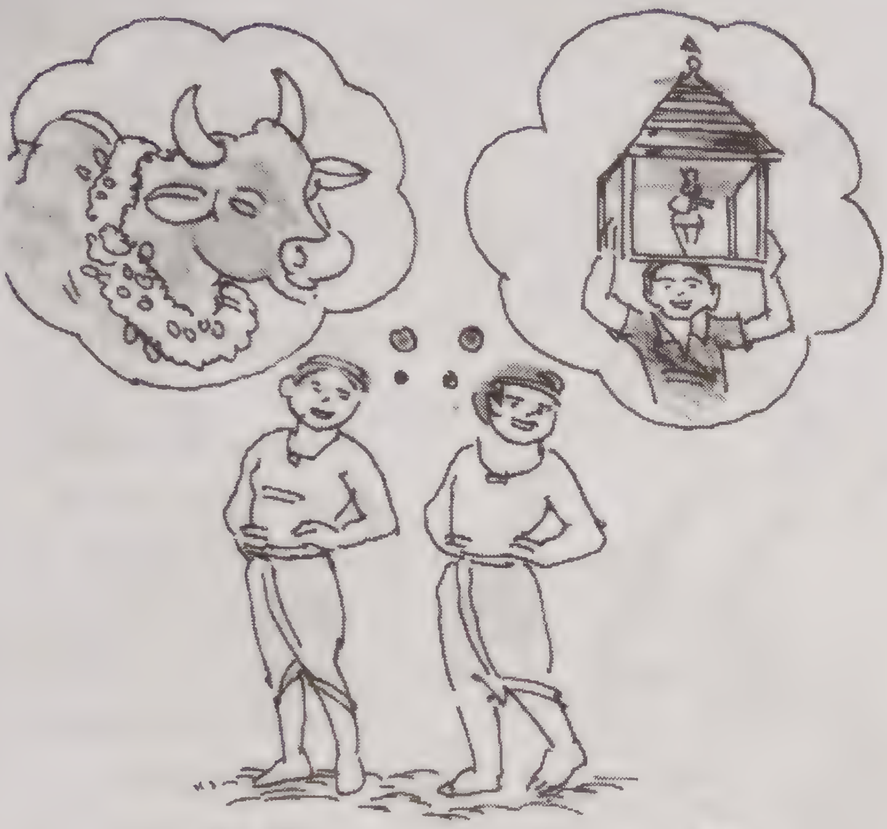

21. धेंडलो पाडवो

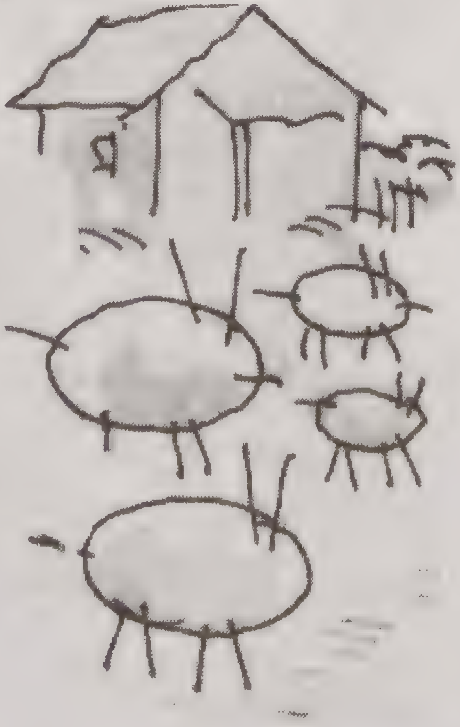

धेंडल्या पाडव्याक
गोरवां राजा
आमी करता
तांची पूजा

नाच नाचता
धेऽ धेडलो
खाता तो
दुदाचो पोळो

22. म्हातारो भुरगो

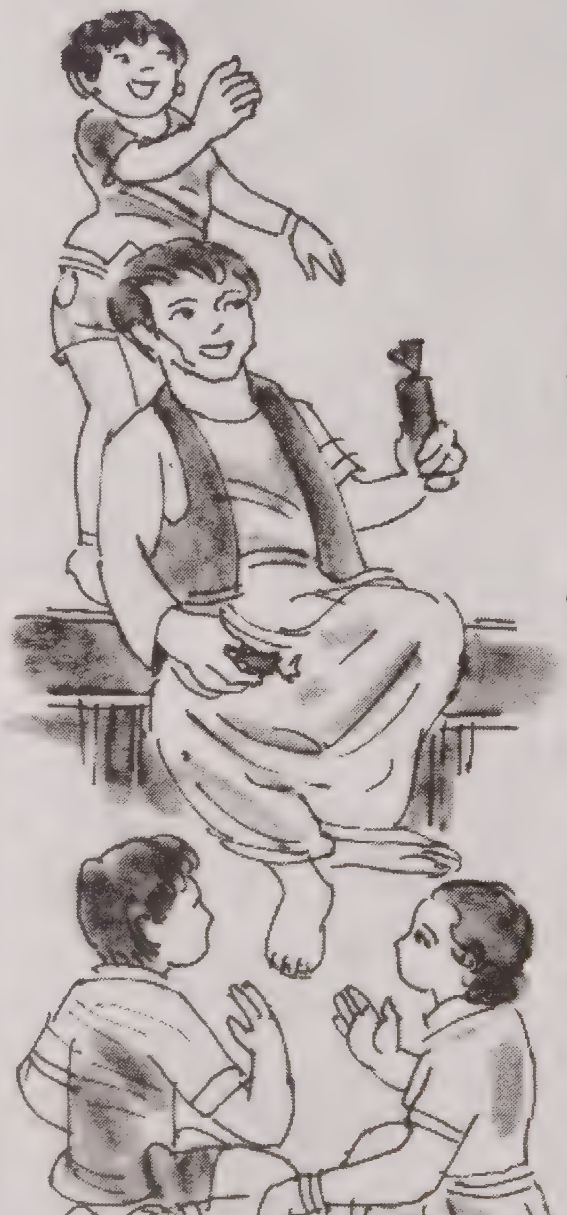

एक आसलो भुरगो
सत्तर वर्सांचो
धव्या केसांचो
पिकलेल्या खाडाचो
एक आसलो भुरगो -

तो भुरग्यां मदीं बसलो
चॉकलेटी दिना म्हूण तो
रड रडपाक लागलो
एक आसलो भुरगो -

भुरग्यांनी सामको ताका
लेडाय लेडायलो
कूय कूय करीत
चाळय चाळयलो
एक आसलो भुरगो -

चॉकलेटी मेळ्ळ्यो तेन्ना
तो खूब खोशी जालो
खोशी जावन तो
हांस हांस हांसलो
एक आसलो भुरगो -

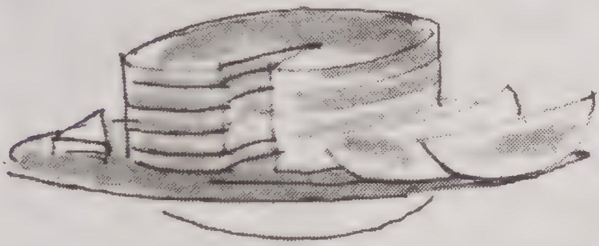

23. नातालां

नातालां आयली
नातालां आयली
गोड गोड नेवऱ्यांची
हून हून दोदोल
हून हून दोदोल
खायत तूं रे धोल
केकीर केक
केकीर केक
बिस्किट कुरकुरीत
नकेत्रांतलो
सोबता बरो
दिवो लिकलिकीत

24. कुंभार

चाक घुंव घुंव घुंवता
ताचेर मातये गुळो दवरता
मातयेच्या गुळ्याची
मडकी कोण करता?
सांगात सांगात कोण?
कुंभार दिता तिका आकार

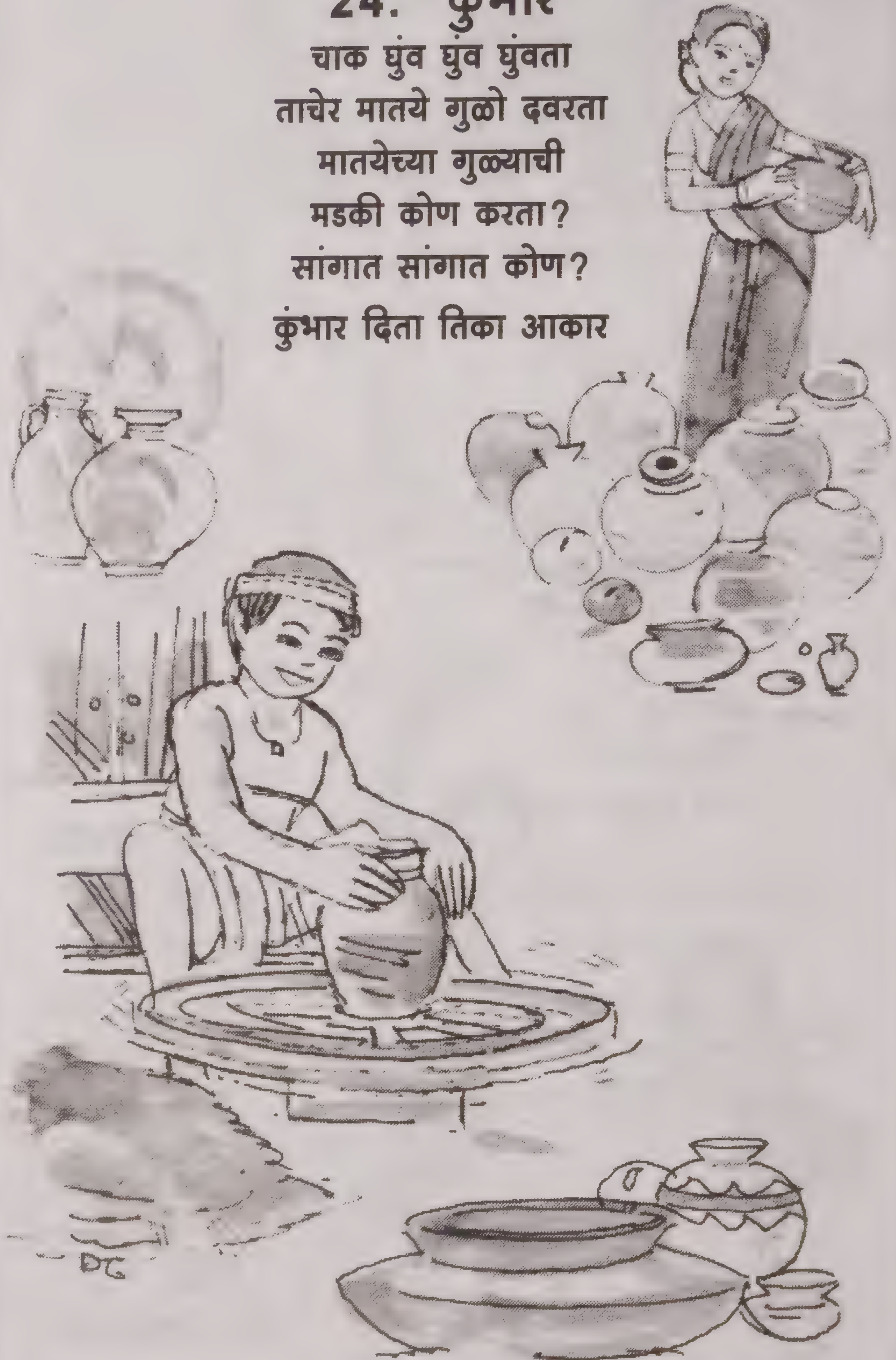

25. शेतकार

जोत चलयता
हिरी हिरी
बीं रोयता
गिरी गिरी

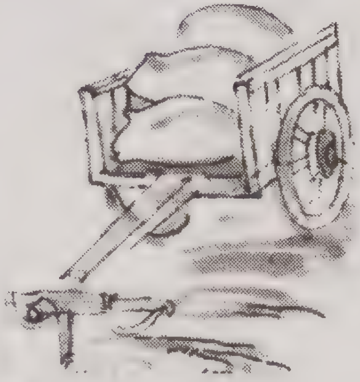

पावस पडटा
शिडी शिडी
भात पिकयता
गाडी गाडी
तर तो कोण?
– शेतकार

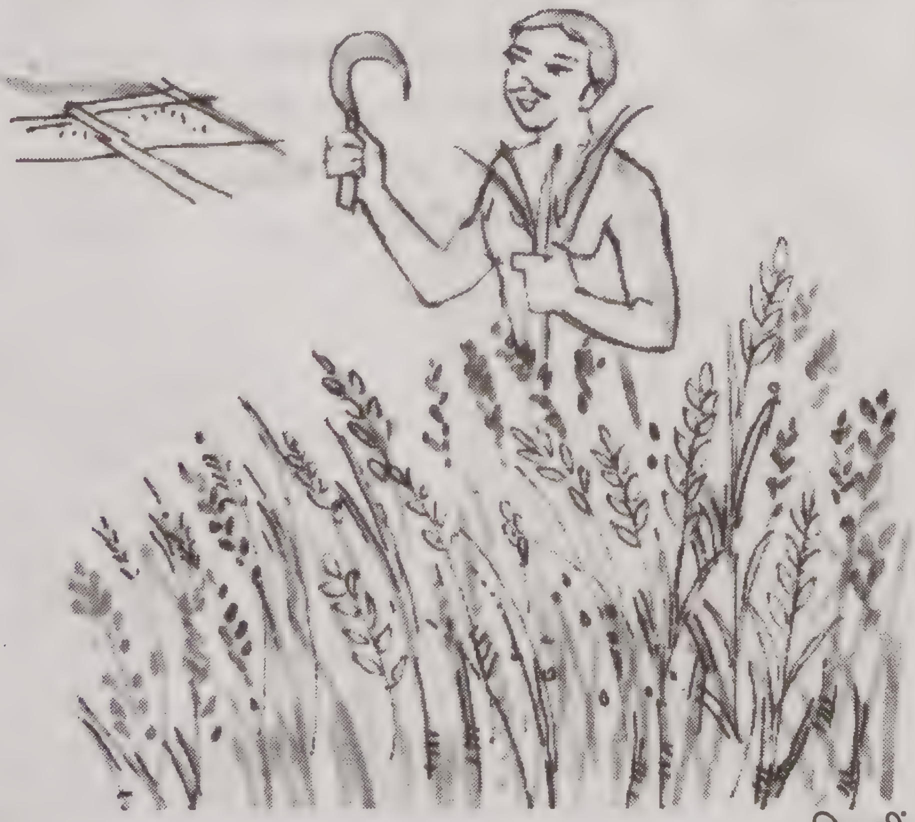

26. गवणो आनी मेस्त

गवणो घर कशें बांदता?
सप सप सप सप सप सप
मेस्त मेज कशें घडयता?
खट खट खट खट खट खट

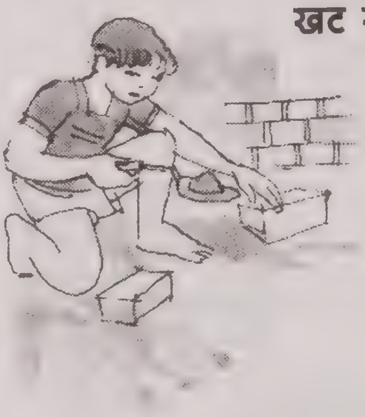

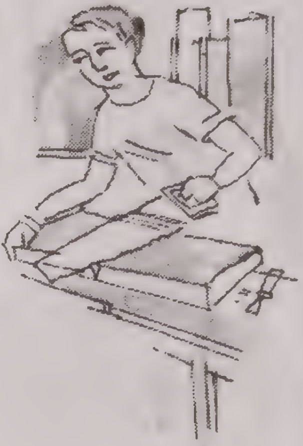

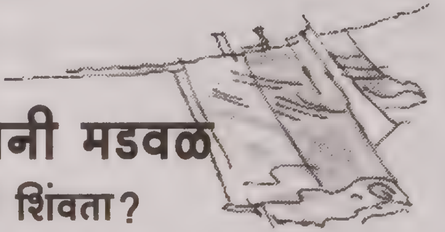

27. शिंपी आनी मडवळ

शिंपी कपडे कशें शिंवता?
फिर फिर फिर फिर फिर फिर
मडवळ कपडे कशे उमळटा
फट फट फट फट फट फट

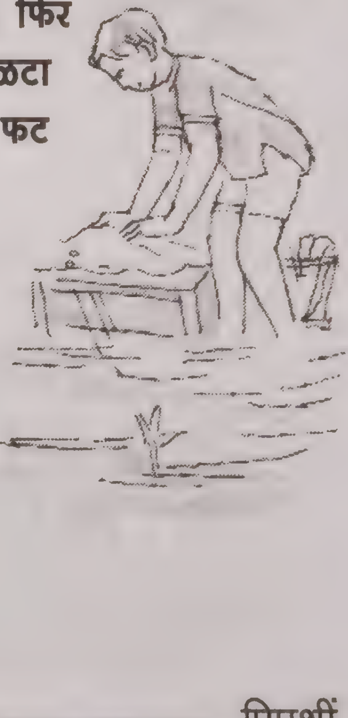

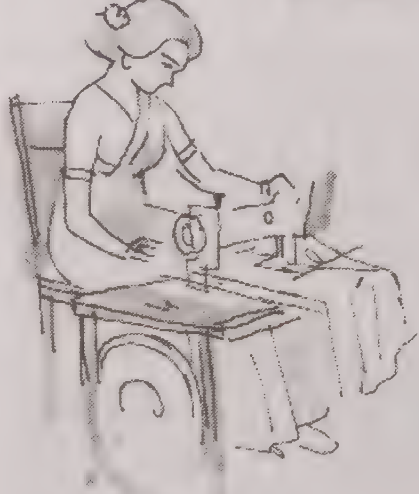

28. प्रार्थना

सगळी आमी एक
भावा भयणा खास
आमी एक उरूं
हीच आमची आस

धरतरी आमची माय
तिच्यांतसून बळ मेळूं
वाव आमचो दाय
ताणे प्राण फुकूं
सदाच सूर्य आज्यान
आमचेर उजवाड घालूं
ताजे मायेउबेन
नवो वावर करूं

मळब आमची आजी
गोपांत तिच्या वाडूं
आमच्या हावेसाचे माथें
उंच वयर सरूं

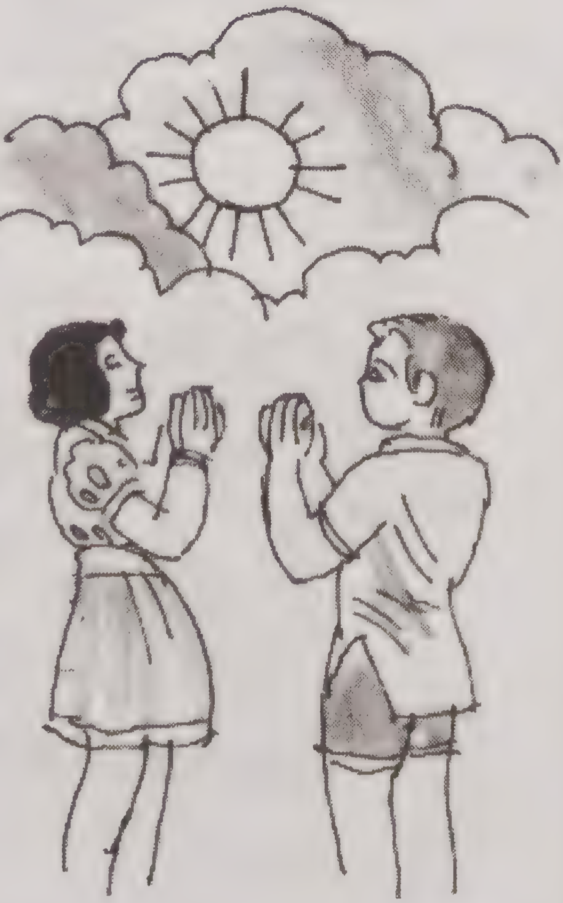

29. बावली म्हजी न्हिदली

बावली म्हजी न्हिदली
साकरेच्या कांपार
उशाक घेतली नेवरी
लाडू दोन हातार

सपनांत तिच्या आयली
गोड गोड जिलेबी
मदीच मागूंक आयली
वाड्यावयली बेबी

खायत रातभर रावली
लाडू कापां सोंपली
जिलेबी दी म्हणीत
सकाळी उठून बसली

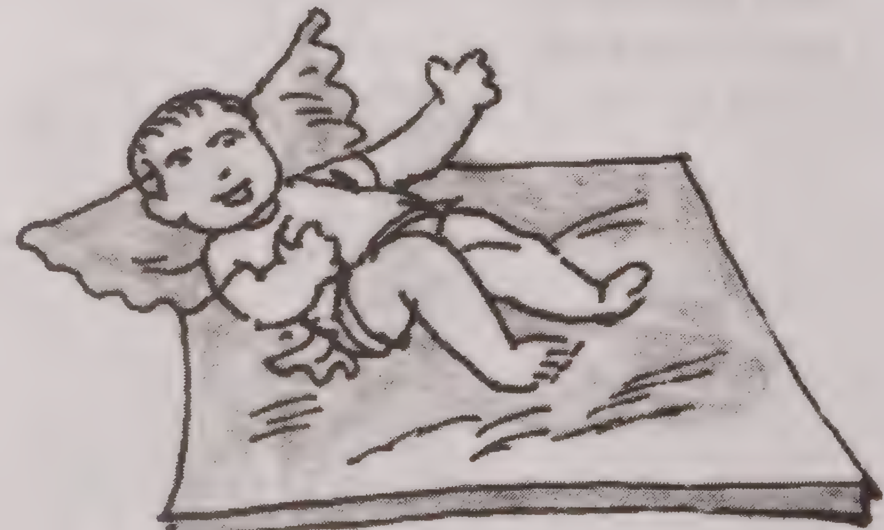

30. धोल झोपाळ्या

धोल रे बाबा धोल झोपाळ्या
धोल रे बाबा धोल झोपाळ्या
धोलोवपाक येयला शीतळ वारो
रे बाबा शीतळ वारो

ऊड रे बाबा ऊड झोपाळ्या
ऊड रे बाबा ऊड झोपाळ्या
उडोवपाक येयलां शेवण्या भिरें
रे बाबा शेवण्या भिरें

धोल रे बाबा धोल झोपाळ्या
धोल रे बाबा धोल झोपाळ्या
धोलोवपाक येयल्या आवयची माया
रे बाबा आवयची माया

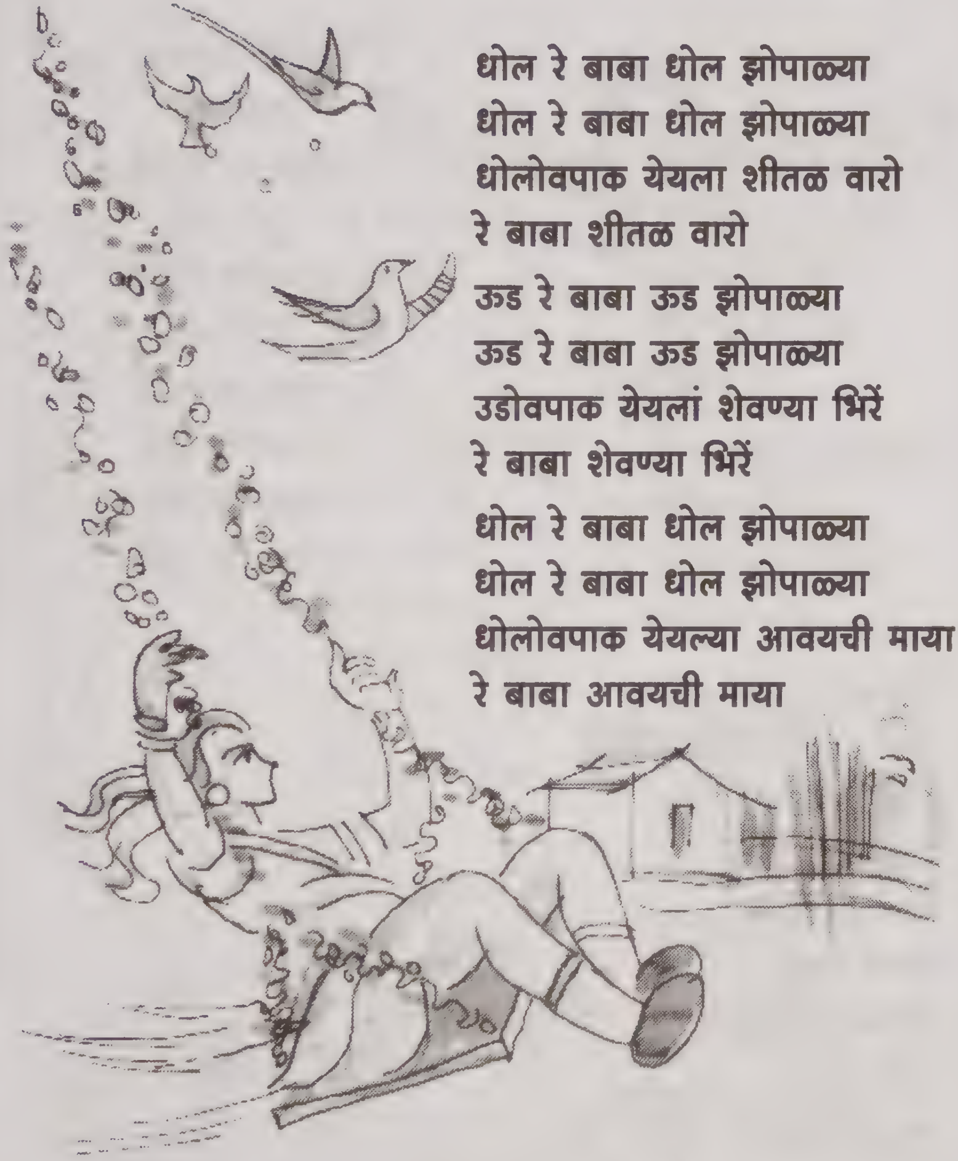

31. व्हड्याचो खेळ

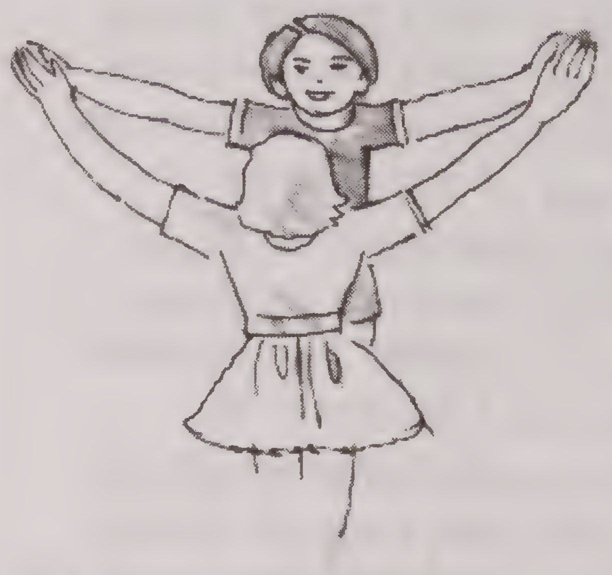

उदकांत चलता
व्हडें व्हडें
व्हड्याक बांदलें
दुसरें व्हडें
दुसऱ्याक बांदलें
तिसरें व्हडें
व्हड्याक व्हडें
व्हड्याक व्हडें
व्हड्याक व्हडें
व्हड्याक व्हडें

32. घराचो खेळ

घराचें दार
उक्तें उक्तें
सोयरे आयल्या
निक्ते निक्ते
सोयऱ्यांक हाडलां
नुस्तें नुस्तें
नुस्त्याची केली
कडी कडी
सोयऱ्यांक जाली
थोडी थोडी

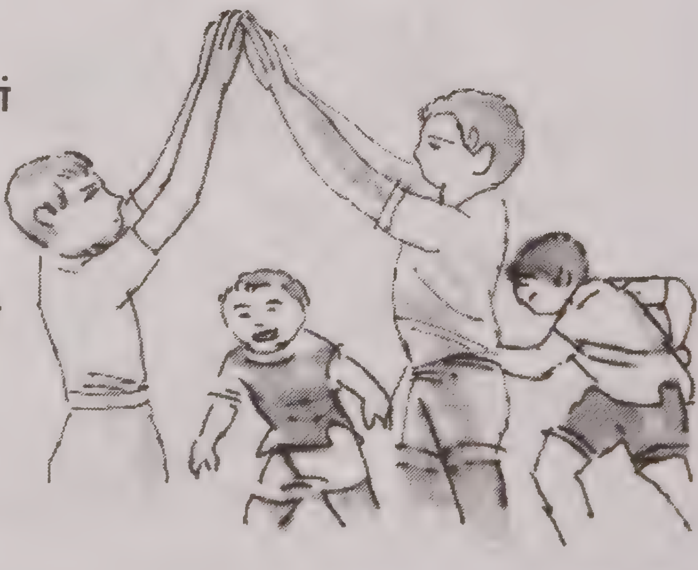

33. लोक जागोर

(ताळी खेळ)

घरचीं वखदां-1

थंडे खोकलेक
तुळस बरी
कातिच्या रोगाक
कडूनींब बरो
रगत थांबोवपाक
आडसर बरें
दांत दुखीक
मिरयां बरी
पायांच्या चिरीक
बिबो बरो
जिवाक पुश्टीक
केळें बरें
ललल्ल लल्ला
ललल्ल लल्ला
ललल्ल लल्ला
ललल्ल लल्ला

घरचीं वखदां-2

भुरग्यांच्या थंडेक
कांटेकुंवर बरी
व्हडल्यांचे थंडेक
गंजण बरें

भुरग्यांच्या हुरहुऱ्याक
परिपाठ बरो
फुगावांक मेथयेचो
कसाय बरो

भुरग्यांच्या अपचनाक
वट्टेंलांव बरो
कामिणीक हासाळेचो
कडो बरो

झाडापाल्याची
घरचीं वखदां
खूब फावटी
बरी पडटा

34. बेब्याची हळद

शिड शिड शिड
पावस पडटा
पावसा घोग्यांत
बेबो न्हाता

बेब्याचे हळदीचो
बोबाळ चल्ला
हळदुळे मातयेचो
रोस लायता

तेरे आंगलें
घेवन येयलां

अळमें सत्री
घेवन रावलां

मळबांत मदी
बँड वाजता
जोगूल बाय
तिरकीट नाचता

मळबांतली म्हातारी
दांत्यार दळता
जेवणाची तयारी
नेटान चलता

बेब्याच्या न्हाणान
हुंवार जालां
लग्नाचें व्हडें
व्हावोंन गेलां

35. आबालाल बाबालाल

आबालाल बाबालाल
बारीक मोटसार
आबालालाची तोपी
बाबालालाचे तकलेर
आबालालाची पेन्सील
बाबालालाच्या बोल्सांत
आबालालाची चॉकलेट
बाबालालाच्या तोंडांत
आबालालाचे फाटीर
बाबालालाचो धुमको
हें अशें ऽ कशें?
हें अशेंऽ कशें?

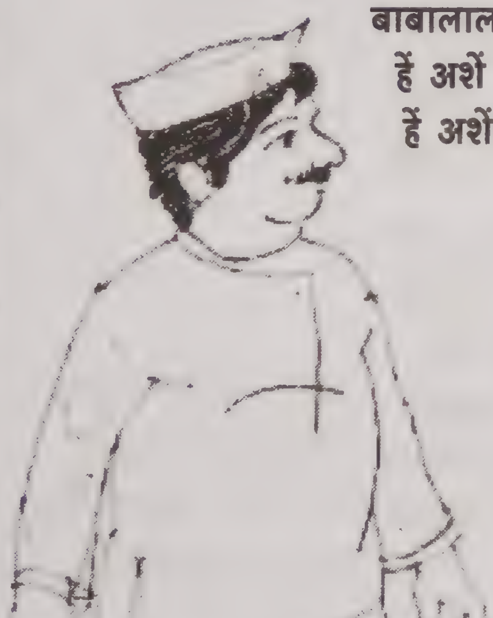

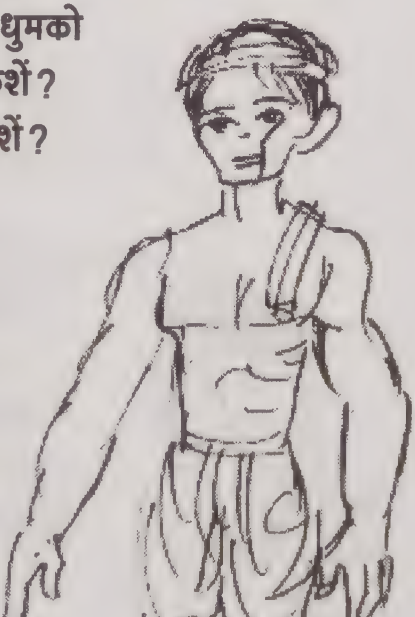

36. बावली लजली

बावली न्हेसली
कापड साडी
कानांत तिच्या
भांगरा वेडी
बावली रे आमची
सोबली रे सोबली

बावलेच्या पायांत
पांयजणां बांदलीं
हातांत तिच्या
मेथी रंगली
बावली रे आमची
नाचली रे नाचली

बावलेन कपलाक
तिकली लायली
माथ्यांत तिणे
फुलां माळ्ळी
बावली रे आमची
लजली रे लजली

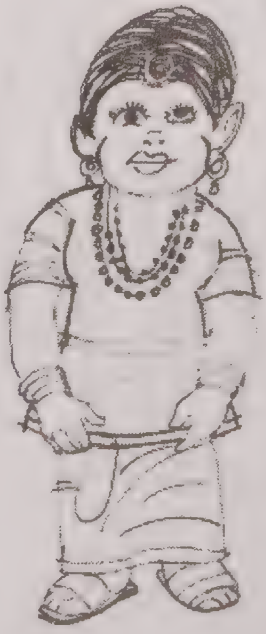

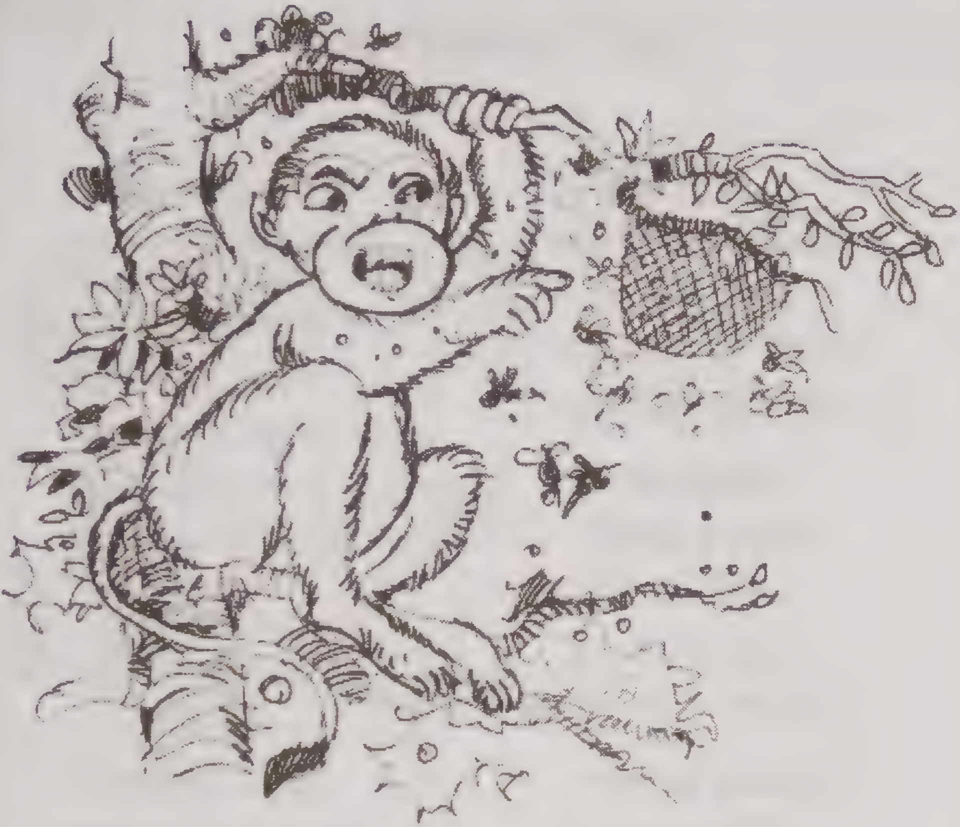

37. रागीश्ट वानर

एक आसलो वानर
रागाक सामको खर
शेजारच्या म्होंवा मुसार
जालो एकदां रागार

ताणे म्होंवा पोळ्यार
माल्ले गुणे चार
पोळें जालें काबार
पडले मूंस वाऱ्यार

धांवले मूंस सरसर
तोंडाक चावले खरखर
तोंड जालें काळसर
वानराक पुरो मरसर

38. भुरग्यांचो दाय

भुरग्यांचो दाय
आमचो भुरग्यांचो दाय
भुरग्यांचो दाय
आमचो भुरग्यांचो दाय
ललल्लला ललल्लला-

सपनांत तो
आमच्या येतलो
उगडी दवरा
दार जनेलां
ललल्लला ललल्लला-

रातभर काणयो
तो सांगतलो
फांतोडेर आमकां
तो भोवडायतलो
ललल्लला ललल्लला-

शेवण्यांक उठोवन
गावंक लायतलो
कळ्यांक फुलोवन
वाऱ्यार धोलयतलो
ललल्लला ललल्लला-

आमकां हाडून
परत न्हिदयतलो
पापी दिवन
न्हिदेंत हांसयतलो
ललल्लला ललल्लला-

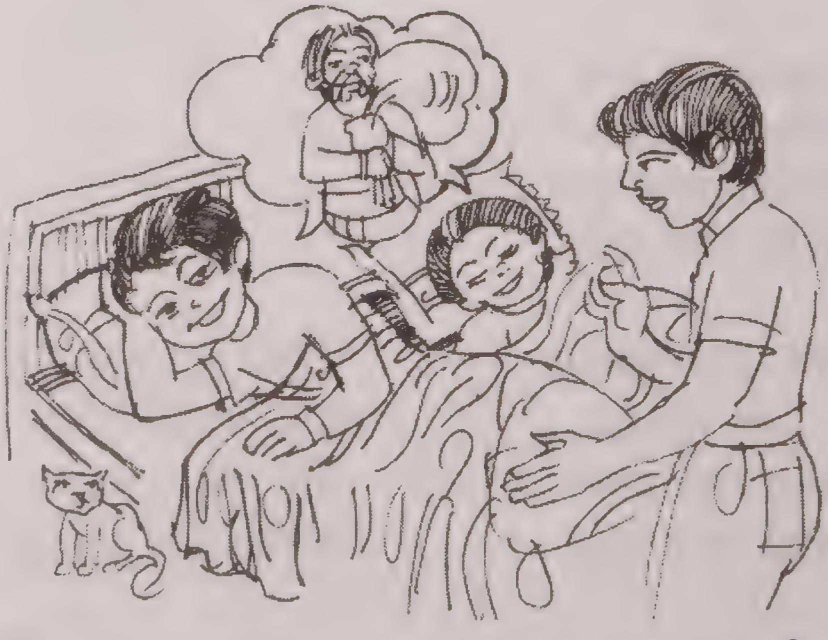

39. क ची सारेगम

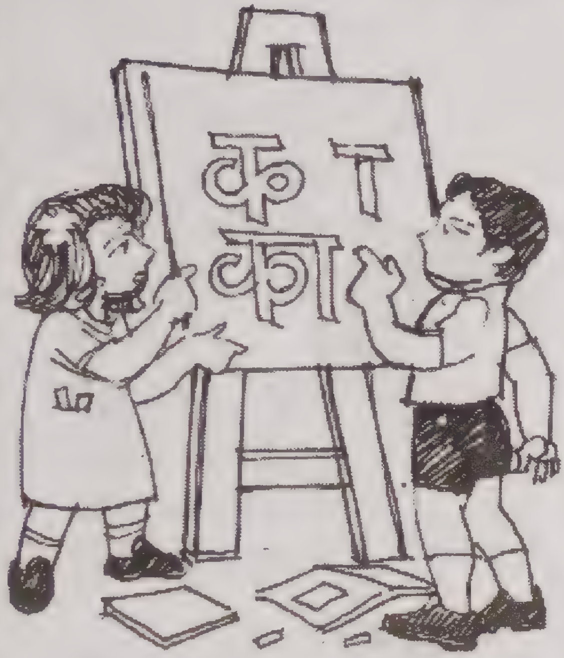

एक क आसलो
ताका जादू केली
स्वर आ(ा) लायलो
ताचो का जालो

दुसरो क आसलो
ताका जादू केली
आनी इ(ि) आयली
ताची कि जाली.

तिसरो क आसलो
ताकाय जादू केली
आनी ई(ी) लायली
ताची की जाली.

चवथो क आसलो
ताका जादू केली
स्वर उ(ु) लायलो
ताचो कु जालो.

पांचवो क आसलो
ताका जादू केली
स्वर ऊ (ू) लायलो
ताचो कू जालो.

मागीर मजाच जाली
ए(े) ऐ(ै) ओ (ो) औ (ौ)
अं (ं) अः (ः) येयली
क ची सारेगम पेटीच वाजली
क का कि की
कु कू के कै
को कौ कं कः
आऽ आऽ आऽ आऽ
क का कि की
कु कू के कै
को कौ कं कः
आऽ आऽ आऽ आऽ

40. मामालो रकाद

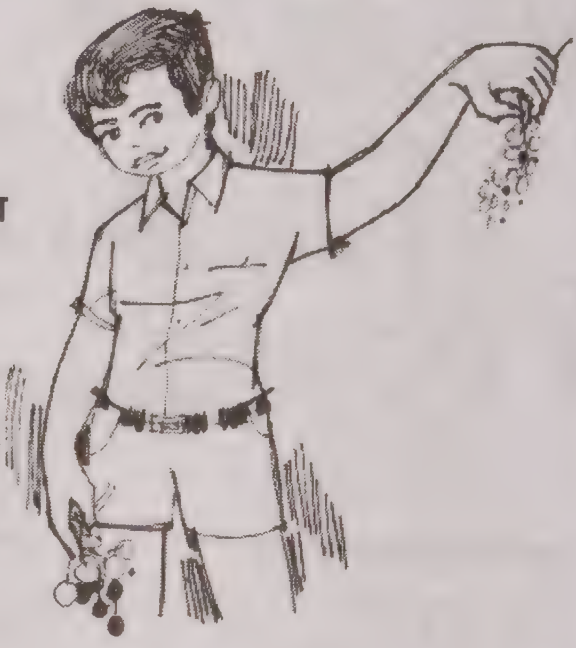

कावळो गेलो कोचीक
मामालो रकाद घेवन
करूंक लागलो काव काव
घरा पाडसार बसून

भाच्याची आवय तेन्ना
याद काडी चिंतेन
ती भावाची भयण मागीर
विचारूं लागली खोशेन

कायळ्या तूं गोंयां
गेलोऽल(ी) वे?
पुत्तोले मामाक
दिक्कील (ी) वे?
यो म्हण्टाल (ी) वे?
येतोल (ी) म्हणटाल (ी)?
कायळ्या तूं गोंयां
गेल्लोल (ी) वे?

भाचो नाचूक लागलो
मामाच्या रकादान
भयण आयकत रावली
खोशेच्या उमाळ्यान

काण्णा चुन्ना भिण्णा
रसाळ पिकून रावल्यां
आंबे पणसा घरे
परमळान घमघमल्या
यो रे भाच्या यो
योगे भयणी यो
शेकड्यांनी वर्सां
वाट पळयतां

41. पावसगीत

मळब ताश्यार कड कड कड
पडली बडी पडली बडी
पावसाची शीड शीड शीड
दडकेर दडी दडकेर दडी

वाऱ्या सांगाता सर सर सर
पडटा पावस पडटा पावस
शेतां भाटांत पड पड पड
मोतयां रास मोतयां रास

पेट्टें जोगूल चक चक चक
फुलवाती फुलवाती
उदकाचे खळ खळ खळ
भोंवरे घुंवती भोंवरे घुंवती

मळब कुपांत गड गड गड
वाजता संगीत वाजता संगीत
बेब्या बेबकेचें कूट मूट कूट
ताल गीत ताल गीत

5223
G. DEV
THU

42. बाबूची बाग

बाबूचे बागेत
उंच उंच माड
सांजवेळा घालतात
लांब लांब पावल

बाबूचे वाटेर
माकड उडयो मारी
झाडांनी कोणाक ते
हूप्प करी?

बाबूच्या पोरसांत
मुळाविणे झाड
वयरसून सकयल
वाडटा माड

बाबूच्या पोरसांत
कात्याविणे पणस
सपनांत जाता
तांचे धोणस

बाबूच्या आंगणांत
सूर्य उदेता
रातीकडे कित्याक
काळोख पडटा

बाबूच्या घरांत
आजी काणी सांगी
राजकुंवराक दुखल्यार
दोळ्या दुकां हाडी

बाबूच्या कुतूक
चार चार दोळे
चोर आयल्यार
कान तटास पळे

बाबूच्या आवयक
धा धा कान
खंयसुनय आसता
तिचें ध्यान

तुकाराम रामा शेट

साहित्यीक आनी बालगीत निकेतनचे
संस्थापक

तुकाराम रामा शेट हांचो कोंकणी भाशेच्या संस्थात्मक आनी विधायक चळवळींत तशेंच कोंकणी राजभास चळवळींत सक्रीय सहभाग. कोंकण टायम्सच्या नेमाळ्याचें ३३ वर्सां संपादन. बालगीत निकेतनची स्थापना. हजारांनी आंगणवाडी, केजी, प्राथमीक शिक्षिकांक प्रशिक्षण दिवन; पुस्तकांची , सिडीची निर्मिती करून पूर्व प्राथमीक शिक्षणाची बुनयाद घडोवपांत वावर. कथा, कादंबरी, कविता, ललीत निबंद, बालगितां, बालकादंबरी अश्या विविध साहित्य प्रकारांत योगदान.

तांका केंद्रीय साहित्य अकादमी तशेच राज्यांतल्या संस्थांचे साहित्य पुरस्कार लाभल्यात. बालशिक्षण, बालसाहित्य, पत्रकारिता ह्या मळारय पुरस्कारान सन्मानीत.

कोंकण टायम्स पब्लीकेशन
व्हाळकेश्वरवाडो, बेती, बार्देश, गोंय ४०३ १०१